

LUUNJA KESKKOOLI GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA

Luunja Keskkooli gümnaasiumi õppekava kehtestatakse Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 17 lg 2 alusel.

1. Üldsätted

1.1 Luunja Keskkooli gümnaasiumi õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis on koostatud gümnaasiumi riikliku õppekava alusel.

1.2 Luunja Keskkooli gümnaasiumi õppekava terviktekst on kättesaadav veebilehel ja kooli kantseleis.

1.3 Luunja Keskkooli gümnaasiumi õppekavas on üldosa ning õppeainete ja kursuste ainevaldkonniti koondatud kavad.

1.4 Luunja Keskkooli gümnaasiumi õppekava üldosas esitatakse:

1.4.1 kooli väärtused ja kooli eripära ning kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid;

1.4.2 õppekorraldus, sealhulgas kohustuslike kursuste ja kooli pakutavate valikkursuste kirjeldused, õppesuuna kirjeldus, õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtted ja hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus, õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus, erinevate õppekeelte kasutamine;

1.4.3 läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted;

1.4.4 üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused;

1.4.5 hindamise korraldus;

1.4.6 gümnaasiumi lõpetamise korraldus;

1.4.7 õpilaste teavitamise ja nõustamine ning karjääriõppe, sh karjääriinfo ja -nõustamise korraldamine;

1.4.8 õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;

1.4.9 kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord.

2. Kooli väärtused ja kooli eripära ning kooli õppe- ja kasvatuseesmärgid

2.1 Gümnaasiumi sihiseade

2.1.1 Gümnaasiumil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Gümnaasiumi ülesanne on noore ettevalmistamine toimimiseks loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse ning oma eesmärgi teadvustava ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades: partnerina isiklikus elus, oma kultuuri kandja ja edendajana, tööturul erinevates ametites ja rollides ning oma ühiskonna ja looduskeskkonna jätkusuutlikkuse eest vastutava kodanikuna.

2.1.2 Gümnaasiumis on õpetuse ja kasvatuse põhitähtsuseks, et õpilased leiaksid endale huvi- ja võimetekohase tegevusvaldkonna, millega siduda enda edasine haridustee. Gümnaasiumi ülesanne on luua tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis või gümnaasiumijärgses kutseõppes.

2.1.3 Nende ülesannete täitmiseks ja eesmärkide saavutamiseks keskendutakse:

- õpilaste iseseisvumisele, oma maailmapildi kujunemisele ja valmisolekule elus toime tulla;
- adekvaatse enesehinnangu kujunemisele;
- iseseisva õppimise ja koostööoskuste arendamisele;
- edasise haridustee võimaluste tutvustamisele ja hindamisele;
- kodanikuoskuste, -aktiivsuse ja -vastutuse väljakujunemisele.

2.1.4 Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

2.1.5 Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse gümnaasiumi õpetuses ja kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

2.2 Kooli väärtused ja eripära

Missioon – Luunja Keskkool, kui kvaliteetset, konkurentsivõimelist haridust andev õppeasutus, võimaldab õpilastele võimetekohase arengu turvalises, kaasaegses ja akadeemilises õpikeskkonnas ning kujundab neist hoolivad, toimetulevad, arenemisvõimelised ja terve eluhoiakuga elukestvad õppijad.

Visioon – Luunja Keskkool on hästitoimiv väärtuspõhine kool, kus õpilasel on võimalik kujuneda terve eluhoiakuga isiksuseks ning vastutusvõimeliseks kodanikuks, kes austab oma riiki ja kultuuri.

Kooli põhiväärtused

Vaimsus - oleme avatud, loovad ja konstruktiivsed. Kõik õpilased on erilised, igäihesse suhtutakse lugupidavalt. Õpilastel on õpihuvi.

Koostöö - kokkulepitud eesmärkide ja põhimõtete elluviimisel teeme koostööd õpilaste, vanemate, kolleegide ja teiste huvigruppidega. Õpilaste, õpetajate ja lastevanemate vahel valitsevad sõbralikud suhted.

Vastutus - suhtume vastutustundlikult ümbritsevasse inimestesse ja keskkonda, peame kinni sõlmitud kokkulepetest ja võetud kohustustest.

Tervis - kanname hoolt kogu koolipere vaimse ja füüsilise tervise eest. Koolis on hea mikrokliima.

Kaasaegne õpikeskkond - kool on varustatud kaasaegsete õppe- ja IKT vahenditega.

Luunja Keskkool on kool, kus õpilased tahavad õppida ja õpetajad õpetada.

Kooli arenduse põhitähelepanu on suunatud majandusõppele, karjääriõppele, digioskuste arendamisele ja mainekujundusele.

2.3 Pädevused

2.3.1 Pädevus on asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult toimida.

2.3.2 Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülelised pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõikide õppeainete kaudu, aga ka tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate ning kooli ja kodu ühistöös.

2.3.3 Üldpädevused on:

- kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ja tegevusi üldkehtivate moraalinormide ja eetika seisukohast; tajuda, analüüsida ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ja rahvaste kultuuripärandiga ning nüüdiskultuuri sündmustega; väärtustada kunsti ja loomingut ning kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid ja arvestada nendega otsuste langetamisel; olla salliv ja koostööaldis ning panustada ühiste eesmärkide saavutamisse;
- sotsiaalne ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada; toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut; teada ja järgida ühiskondlikke väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid; austada erinevate keskkondade, sh suhtluskeskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, inimõigusi, religioonide ja rahvuste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste ja nende väärtushinnangute erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel; suutlikkus mõista globaalprobleeme, võtta kaasvastutus nende lahendamise eest; väärtustada ja järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid; tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja kogu maailma kontekstis;
- enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata adekvaatselt oma nõrku ja tugevaid külgi, arvestada oma võimeid ja võimalusi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida tervislikke eluviise; lahendada oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid probleeme; käituda inimsuhetes sõltumatult; hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandada oma karjääri;
- õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; leida sobivad teabeallikad ja juhendajad ning kasutada õppimisel nende abi; planeerida õppimist ja seda plaani järgida; kasutada erinevaid õpistrateegiaid ja õpitud erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida oma teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi;
- suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada emakeeles ja iseseisva keelekasutaja tasemel vähemalt kahes võõrkeeles, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; koostada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust, kasutada korrektset ja väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;
- matemaatika-, loodusteaduste- ja tehnoloogiaalane pädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid, lahendades erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale; mõista teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske; teha tõenduspõhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades; kasutada uusi tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt;
- ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi, aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada lühi- ja pikaajalisi plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske; mõelda kriitiliselt ja loovalt, arendada ja hinnata oma ja teiste ideid;

- digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvus ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

2.3.4 Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad ka teiste ainevaldkondade õppeained ning tunni- ja kooliväline tegevus.

2.3.5 Õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:

- keel ja kirjandus;
- võõrkeeled;
- matemaatika;
- loodusained;
- sotsiaalsed;
- kunstained;
- kehaline kasvatus.

2.3.6 Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujundamine. Valdkonnapädevuste kujunemist ning gümnaasiumi õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamist toetavad ainekavades esitatud õpitulemused, lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Väärtushoiakute saavutatuse kohta antakse õpilasele kirjeldavat tagasisidet kooli määratud viisil.

3. Õppekorraldus, sealhulgas õppesuuna kirjeldus, õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtted, kohustuslike kursuste ja kooli pakutavate valikkursuste kirjeldused, hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus, õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus, erinevate õppekeelte kasutamine

3.1 Luunja Keskkool võimaldab õpet majandusõpetuse suunal: majandusõpetuse suunal saavad õpilased põhjalikumad teadmised infotehnoloogia ja majanduse alustest. Suuna õppekava eesmärk on õppida tundma majanduses toimuvaid protsesse, majandusseadusi, orienteerumist ärimaailmas ja ettevõtluses, mõistma turumajanduse tähtsust, ettevõtluse rolli globaalmajanduses, ettevõtete vastutust sotsiaalprobleemide lahendamise eest ja hariduse tähtsust töökohal. Programmi raames luuakse üheks õppeaastaks õpilasfirma, mille tegevuse käigus koostatakse äriplaan ja õpitakse pidama aruandlust. Õpilasfirmadel on võimalus osaleda mitmetel õpilasfirmade laatadel üle Eesti. Oma majandusteadmisi saab proovile panna ka üleeuroopalises majandusmodelleerimise võistluses TITAN.

3.2 Õpilase õppekoormuse kujundamise põhimõtted

- Õppetöö viiakse läbi traditsioonilise aineõppe süsteemis kursustena.

- Õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul on 96 kursust (1 kursus on 35 õppetundi).
- Õpilase õppekoormusesse kuuluvad kohustuslikud kursused, arvestades võimalust valida kitsa ja laia matemaatika vahel ning suunakursused ja valikkursused.
- Õpilase minimaalse kohustusliku õppekoormuse hulka arvatakse valikkursusena õpilasuurimus või praktiline töö, mille maht sätestatakse kooli õppekavas, kusjuures see ei tohi olla lühem kui 35 õppetundi.
- Alates 11. klassist on õpilastel, kelle eelmise õppeaasta õpitulemused on valdavalt „head“ ja „väga head“, võimalus valida omale lisakursusi, mis toetaksid nende huvisid ja võimaldaksid sooritada riigieksameid kõrgetele tulemustele.

3.3 Kohustuslike kursuste ja kooli pakutavate valikkursuste kirjeldused

Luunja Keskkooli gümnaasiumi õpilastel on tulenevalt riiklikust õppekavast 63 kohustuslikku kursust ning 34 valikkursust. Üldjuhul õpetatakse Luunja Keskkoolis laia matemaatikat. Valikkursuste valikul on kool lähtunud majandusõpetuse suunast ning eesmärgist sooritada edukalt riigieksamid.

Tunnijaotusplaan

Õppeaine/klass	10	11	12	10-12
Kohustuslikud õppeained				
eesti keel	2	2	2	6
kirjandus	2	2	1	5
A-võõrkeel (B2)	2	2	1	5
B-võõrkeel (B1)	2	2	1	5
matemaatika	3	3	2	8
geograafia (loodus)	2			2
bioloogia		2	2	4
keemia	2	1		3
füüsika	2	2	1	5
ajalugu	2	2	2	6
inimeseõpetus		1		1
ühiskonnaõpetus			2	2
geograafia (inim)		1		1
muusika	1	1	1	3
kunst	1	1		2
kehaline kasvatus	2	2	1	5
KOKKU	23	24	16	63
Majandussuund				
Uurimistöö alused (teooria)	1			1
Õpilasuurimus või praktiline töö		1		1
Psühholoogia	1			1
Karjääriõpetus			1	1
Ärietika		1		1
Raamatupidamise alused		1		1
Majandusõpetus	2	2	2	6
Infotehnoloogia rakendused	1		2	3

Loodusteadused, tehnoloogia, majandus			1	1
A-võõrkeel (B2)	2	2	3	7
B-võõrkeel (B1)			2	2
matemaatika	2	2	3	7
eesti keel			2	2
KOKKU	32	33	32	97

Tulenevalt kooli omapärasest (suhteliselt väike gümnaasistide arv), võimaldatakse järgmisi valikkursusi: usundiõpetus, riigikaitse, üldistav keemia, matemaatika, võõrkeeled, eesti keel, kõne ja väitlus, isiklik rahandus, arvutigraafika, joonestamine, kui soovijaid on vähemalt 12.

3.4 Hariduslike erivajadustega õpilaste õppe korraldus

- Kool korraldab andekate õpilaste juhendamist, pöörab erilist tähelepanu andekate õpilaste arendamisele individuaalse nõustamise ja juhendamise kaudu.
- Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib kool teha talle muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Piiratud teovõimega õpilase puhul kaasatakse nende muudatuste tegemisse õpilase vanem. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, tuleb muudatuste rakendamiseks koostada individuaalne õppekava.
- Kui haridusliku erivajadusega õpilasele koostatud individuaalse õppekavaga nähakse ette riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemuste vähendamine või asendamine või kohustusliku õppeaine õppimisest vabastamine, võib individuaalset õppekava rakendada nõustamiskomisjoni soovitusel.
- Tervislikel põhjustel koduõppel olevale õpilasele koostatakse individuaalne õppekava ning tema õppekoormust võib vähendada kuni kaheksa kursuse võrra iga arvestusliku koduõppel viibitud õppeaasta kohta.

3.5 Õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus

3.5.1 Õpilasuurimuse ja praktilise töö eesmärk

Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamisel ja hindamisel on eesmärgiks õpilase loova eneseväljenduse, koostöö ja iseseisvalt töötamise oskuse arendamine ning järgmiste oskuste omandamine:

- uuritava probleemi või loodava praktilise töö kohta taustinformatsiooni ja andmete kogumise ja analüüsimise oskus;
- teoreetiliste teadmiste praktilise rakendamise oskus;
- töö eesmärgi ja probleemile vastavate uurimisküsimuste sõnastamise ning sobiva meetodi ja analüüsivahendite valimise ja rakendamise oskus;
- tegevuse ajalise kavandamise ja kavandatu järgimise oskus;
- teadusteksti koostamise (eelkõige õpilasuurimuse puhul) oskus;
- oma tegevuse ja töö analüüsimise oskus;
- töö korrektse vormistamise oskus;
- kokkuvõtte ja resümees koostamise oskus;
- töö kaitsmise oskus.

3.5.2 Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamine

- õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ajakava igaks õppeaastaks kehtestab kooli direktor käskkirjaga;
- õpilasuurimuse või praktilise töö vastutav juhendaja on kooli töötaja. Lisaks kooli töötajale võib kaasata juhendaja väljastpoolt kooli;
- õpilasuurimisel või praktilisel tööl võib olla üks või mitu õpilasautorit, kelle panus töösse on selgelt näidatud ja eristatav. Kõik autorid peavad osalema õpilasuurimuse või praktilise töö esitlemisel;
- õpilasuurimus või praktiline töö vormistatakse lähtuvalt *Luunja Keskkooli õpilasuurimuste ja praktiliste tööde koostamise ja vormistamise juhendist*.

3.5.3 Õpilasuurimuse ja praktilise töö hindamine

- õpilasuurimuse ja praktilise töö hindamisel, sealhulgas retsenseerimisel ja kaitsmisel lähtutakse kooli õppekavaga sätestatud hindamise korraldusest;
- õpilasuurimuse ja praktilise töö hindamiseks viiakse läbi retsenseerimine ja kaitsmine;
- hindamisel võetakse muu hulgas arvesse juhendaja hinnang õpilase tegevusele õpilasuurimuse või praktilise töö ettevalmistamisel;
- kui õpilasuurimust või praktilist tööd on hinnatud mitterahuldava hindega, antakse õpilasele võimalus korduvaks õpilasuurimuse või praktilise töö ettevalmistamiseks ja kaitsmiseks.

3.6 Erinevate õppekeelte kasutamine

Kõigi õppeainete õppekeeleks on eesti keel, võõrkeelt õpitakse valdavas osas samas võõrkeeles.

4. Läbivad teemad ja nende käsitlemise põhimõtted, lõimingu põhimõtted

4.1 Läbivad teemad

4.1.1 Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

4.1.2 Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

- õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi;
- aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
- läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
- korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälisest õppetegevust ja

huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

4.1.3 Kohustuslikud läbivad teemad on:

- elukestev õpe ja karjääri planeerimine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvus õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema mõistlikke kutsevalikuid;
- keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
- teabekeskond – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat teabekeskkonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ning toimida selles oma eesmärkide ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetika järgi;
- tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvus tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning osalema tervist edendava keskkonna kujundamises;
- väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

5. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

- 5.1** Projekti all mõistetakse ühekordset kindla alguse ja lõpuga määratletud tegevust, millel on kindel eesmärk ja läbiviimiseks kasutada etteantud ressursid. Sõltuvalt projekti mahust võivad projektid olla individuaalprojektid või meeskonna poolt eluviidud projektid. Projekte võivad algatada kõik kooli töötajad.
- 5.2** Luunja Keskkooli õppekava elluviimisel kasutatakse projekte pedagoogiliste ja majanduslike eesmärkide täitmiseks. Pedagoogiliste projektide eesmärgiks on arvestada kooli eripära, õppesuunda ja õppekava läbivaid teemasid, samuti arendada õpilaste ja õpetajate erialaseid ning üldkultuurilisi teadmisi, enesealgatust, meeskonnatööd, tegevuse

planeerimist, analüüsi- ning juhtimisoskust. Majanduslike projektide abil parandatakse õpikeskkonda.

5.3 Luunja Keskkoolis viiakse läbi järgmisi projektitüüpe:

- õppelaagrid ja –ekskursioonid, õppekäigud, õppepäevad;
- traditsioonilised ülekoolilised üritused;
- ühisprojektid sõpruskoolidega, noorsooorganisatsioonidega;
- üleriigilistes ja rahvusvahelistes projektides osalemine;
- tervist edendavad üritused;
- kooli õpikeskkonna parendamisega jt seotud majanduslikud projektid.

5.4 Luunja Keskkoolis on projektijuhtideks valdkonnaga seotud õpetajad, juhtkonna liikmed, teenistujad ja õpilased. Projektitööd koordineerib ja juhendab vastava projekti projektijuht.

5.5 Gümnaasiumis (10.–12. klass) on liikluskasvatuse sisuks liiklusohutust tagavate hoiakute arendamine ja käitumise mõjutamine, millega laiendatakse ja süvendatakse põhikoolis omandatud liiklusohutusosalaseid teadmisi, oskusi, vilumusi ja hoiakuid.

5.6

	10	11	12
Õppekäigud, muuseumiõpe			
Tartu Ülikooli kunstimuseum, Antiik-Kreeka kunst	III		
Keskaegne arhitektuur Tartus, Tartu Jaani kirik, Toomkiriku varemed	IV		
Klassitsismi ilmingud Tartu keslinnas		IV	
KUMU kunstimuseum, keskaegne Tallinn		IV	
Romantilise ooperi etenduse külastus		II	
Keemia ja tehnoloogia - Eesti Maaülikool Mullateaduse ja agrokeemia osakond			I-IV
Kärjäriõpetus- ettevõtte külastused			I-IV
Õppepäev „Vanemuises“	IV		

6. Hindamise korraldus

6.1 Hindamise eesmärk on:

- toetada õpilase arengut;
- anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;

- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

- 6.1.1** Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja -viise. Hindamine on õpetamise ja õppimise lahutamatu osa.
- 6.1.2** Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtivatele hinnetele. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord sätestatakse kooli kodukorras ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord määratakse kooli õppekavas.
- 6.1.3** Nõuded õpilase käitumisele esitatakse gümnaasiumi kodukorras.

6.2 Kujundav hindamine

- 6.2.1** Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
- 6.2.2** Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ja läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.
- 6.2.3** Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
- 6.2.4** Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.

6.3 Teadmiste ja oskuste hindamine kui kokkuvõtivate hinnete alus

- 6.3.1** Õpilase teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas õppekavas toodud oodatavate tulemustega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Ainealaste teadmiste ja oskuste hindamise tulemusi võib väljendada kas numbriliste hinnetega viie palli süsteemis või koolisisesele hindamissüsteemile vastavate numbriliste hinnetega.

6.3.2 Hindamisel viie palli süsteemis:

- hindega „5” ehk „väga hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- hindega „4” ehk „hea” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- hindega „3” ehk „rahuldav” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, kuid esineb puudusi ja vigu;
- hindega „2” ehk „puudulik” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi;
- hindega „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi ja areng puudub.

6.3.3 Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindega „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindega „4” 75–89%, hindega „3” 50–74%, hindega „2” 20–49% ning hindega „1” 0–19%.

6.3.4 Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine, võib vastavat kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hinnata hindega „nõrk”.

6.3.5 Kui kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik” või „nõrk” või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

6.3.6 Kursuse algul teeb õpetaja õpilastele teatavaks õppeaines nõutavad teadmised ja oskused, nende kontrollimise aja ja vormi.

6.3.7 Kursuse õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööd) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega ja/või kokkuleppel õpilastega ning fikseeritakse eKooli kontrolltööde tabelis (teave klassis nähtav õpilastele).

6.3.8 Järelevastamise ja järeltööde sooritamise kord:

- õppeaasta alguses teavitavad aineõpetajad õpilasi järeleaitamise ja järelevastamise aegadest. Vastamise plaan on kättesaadav kooli infostendil ning kooli koduleheküljel;
- kui õpilane on puudunud kontrolltöö ajal ning õpetaja soovib, et töö oleks sooritatud, siis kajastub see eKoolis märkega 0;
- kui õpilane ei ole kursuse lõpuks tööd sooritanud, siis enne kursusehinde väljapanekut asendatakse 0 hindega „1”;
- üldjuhul on järelevastamiseks aega kaks nädalat peale hinde teada saamist;
- üldjuhul saab tööd järele vastata üks kord.

6.4 Kokkuvõtvad hinded

- 6.4.1** Õpilase õpitulemusi õppeaines hinnatakse kokkuvõtvalt üldjuhul kursusehinnetega viie palli süsteemis ning kursusehinnete alusel kooliastmehinnetega viie palli süsteemis Kool võib valikkursuste hindamisel kasutada hinnanguid „arvestatud” ja „mittearvestatud”, neid hinnanguid ei teisendata viie palli süsteemi.
- 6.4.2** Kui õpilane on puudunud kursusest 10 või rohkem tundi(va kooli esindamine), siis on aineõpetajalõigus koostada õpilasele kursuse kokkuvõttev hindeline töö.
- 6.4.3** Gümnaasiumiastmes pannakse välja õppeaine kursuse- ja kooliastmehinded.
- 6.4.4** Kooliastmehinne pannakse välja õppeaine 10.-12. klassi kursusehinnete alusel.
- 6.4.5** Kui kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, arvestatakse kooliastmehinde väljapanekul, et vastava kursuse vältel omandatud teadmised ja oskused vastavad hindele “nõrk”.
- 6.4.6** Kui õpilane on saanud kursusehindeks “nõrk“, „puudulik“ või hinne on jäänud välja panemata, on õpilasel võimalus kokkuleppel aineõpetajaga võlgnevus likvideerida õppeaasta vältel, hiljemalt 31. augustiks.
- 6.4.7** Gümnaasiumiõpilane viiakse üle järgmisse klassi õppenõukogu otsusel. Kursuse hindteid saab parandada õppeaasta jooksul kokkuleppel aineõpetajaga. Mitterahuldava kursusehindega aines järelevastamise vormi määrab aineõpetaja.
- 6.4.8** Täiendavale õppetööle jäetakse 10.-12. klassi õpilane, kellel on õppeperioodi lõpus ühes või mitmes õppeaines üle poolte kursusehinnetest puudulikud.
- 6.4.9** Täiendav õppetöö määratakse õpilasele õppenõukogu otsusega.
- 6.4.10** Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane, kelle tuleks välja panna kooliastmehinne “puudulik” või “nõrk”. Täiendava õppetöö vorm on eksam, mille sisu ja maht tuleneb puudulikult sooritatud kursuste materjalidest. Õpilasel on õigus aineõpetaja eelnevale konsultatsioonile.
- 6.4.11** Õppeaines, milles riigieksam toimub väljaspool eksamiperioodi, pannakse 12. klassi õpilasele riigieksamiaine kooliastmehinne välja enne riigieksami toimumist. Teiste õppeainete kooliastmehinded pannakse õppeperioodi lõpuks.
- 6.4.12** Gümnaasiumi õpilane heidetakse koolist välja juhul, kui talle on ühe õppeaasta jooksul pandud kolmes või enamas õppeaines üle poolte kursusehinnetena välja „nõrgad” või „puudulikud”.
- 6.4.13** Kooliastmehinne pannakse välja „nõrk“ või „puudulik“, kui õpilane ei ole sooritanud täiendavat õppetööd vastavalt punktis 7.4.9 sätestatule.
- 6.4.14** Kokkuvõttev hinne ei pea olema hinnete aritmeetiline keskmine.
- 6.4.15** Teistest koolidest õppeaja (10.-12. klassi) kestel Luunja Keskkooli õppima asunud õpilastel kantakse üle nende riiklikus õppekavas ettenähtud ainekursuste hinded mis eelmises koolis on läbitud. Neid hindteid arvestatakse ka kooliastmehinde panemisel.Kui riiklikus õppekavas ettenähtud ainekursused pole eelmises koolis läbitud ja Luunja Keskkooli tunnijaotuskava järgi neid kursuseid enam ei õpetata, nõuab Luunja Keskkool nende järelevastamist. Ainekursuste puhul, mis eelmises koolis on läbitud ja mida Luunja Keskkooli tunnijaotuskava järgi õpetatakse, otsustab aineõpetaja kursusehinde ülekandmise või kursuse sooritamise kohustuse Luunja Keskkoolis. Valikainete ülekandmise otsustab klassijuhataja koos õppe- ja arendusjuhiga.

6.5 Käitumise hindamine

6.5.1 Käitumise hindamise eesmärk on:

- suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
- motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

6.5.2 Gümnaasiumis hinnatakse õpilase käitumist kaks korda aastas.

6.5.3 Käitumise hindamisel lähtutakse kooli õppekavas toodud üldpädevustest ning kooli kodukorra nõuetest.

6.5.4 Käitumise hindamise põhimõtteid ja korda tutvustab õpilastele klassijuhataja.

6.5.5 Lapsevanemal on õigus saada teavet õpilase käitumise hindamise põhimõtete ja korra kohta ning saada teada oma lapse hindeid käitumise kohta.

6.5.6 Õpilane viiakse üle järgmisse klassi olenemata käitumise aastahindest.

6.5.7 Käitumishindega “eeskujulik” hinnatakse õpilast, kelle üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane igas olukorras, kes täidab kooli kodukorra nõudeid eeskujulikult ja järjepidevalt.

6.5.8 Käitumishindega “hea” hinnatakse õpilast, kes järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid.

6.5.9 Käitumishindega “rahuldav” hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on esinenud eksimusi.

6.5.10 Käitumishindega “mitterahuldav” hinnatakse õpilast, kes ei täida kooli kodukorra nõudeid, ei allu õpetajate nõudmistele ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme. Õpilase käitumise võib hinnata “mitterahuldavaks” ka üksiku õigusvastase teo või ebakõlbelise käitumise eest.

6.5.11 Gümnaasiumiõpilase hoolsuse hinne sisaldub käitumishindes, mistõttu arvestatakse käitumise hindamisel õpilase suhtumist õppetöösse, endale võetud kohustuste täitmist ja distsiplineeritust.

7 Gümnaasiumi lõpetamise korraldus

7.1 Gümnaasiumi lõputunnistuse annab gümnaasium õpilasele:

- kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;
- kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele (inglise, vene või saksa keeles) riigieksamid;
- kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
- kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö.

8 Õpilaste teavitamise ja nõustamine ning karjääriõppe, sh karjääriinfo ja -nõustamise korraldamine

8.1 Kool tagab õpilasele võimaluse saada õppekorralduse kohta infot ja nõuandeid.

8.2 Gümnaasiumisse astunud õpilasi nõustab klassijuhataja klassijuhataja tundides.

8.3 Kool korraldab õpilaste teavitamist edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest ning tagab karjääriteenuste (karjääriõpetus, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.

9. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted.

Väljundipõhisel õppel põhinev lähenemine õpetajate koostööle ja töö planeerimisele võimaldab tõsta õpetamise kvaliteeti ning õpilaste poolt saavutatud õpitulemuste taset, vähendada andekamate ja passiivsemate õppijate õpitulemustes vahet.

9.1 Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted:

- kohe õppimise alguses pannakse kõigile arusaadavalt paika oodatavad õppimise tulemused;
- õppeprotsess kujundatakse selliselt, mis võimaldab kõige parimal viisil õppimise tulemused saavutada;
- hindamine võimaldab aru saada, kuidas see õnnestus.

9.2 Aineõpetajad kujundavad kooli õppekava alusel välja töökava, mis arvestab klassi omapära ja suundumust, kooli arengusuunda ja eripära, õpilaste vaimseid ja kooli materiaalseid ressursse.

9.3 Aineõpetaja töökava sisaldab vähemalt kursuse jooksul läbitavaid peamisi teemasid, vajalikke õppevahendeid, oodatavaid õpitulemusi, hindamise korraldust.

9.4 Aineõpetaja töökavad on vormistatud kursuste kalenderplaanina. Vormi valib õpetaja ise.

9.5 Töökava esitada ühe tööädala jooksul õppeprotsessi algusest kooli serverisse.

10. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise kord

10.1 Luunja Keskkooli õppekava koostamine ja arendamine eeldab õpilaste ja õpetajate, õpetajate ja juhtkonna, kooli hoolekogu, kooli ja vanemate, kooli pidaja, teiste õppeasutuste ja organisatsioonide koostööd põhikooli riikliku õppekava üldosa mõtestamisel ja ainekavade koostamisel.

10.2 Luunja Keskkooli õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme, töös osalevad kõik pedagoogid. Õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.

10.3 Luunja Keskkooli õppekava kehtestab kooli direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

10.4 Andmed kooli õppekava kohta kantakse hariduse infosüsteemi õppekavade ja koolituslubade alamregistrisse.